Függő - nyakék töredéke

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 65.9
Készítés ideje:	17. SZÁZAD ELEJE
Készítés helye:	Dél-Németország (feltehetően)
Anyag:	arany; rubin; spinell
Technika:	beágyazott zománc (émail champlevé); öntött
Méretek:	magasság: 8 cm szélesség: 4 cm átmérő: 4,7x3,4 cm súly: 44,6 g

A nagyobb boglárformájú ékszertag áttört, öntött alaplemezére stilizált leveles, bimbós kehely illeszkedik, melynek nyolc felhajló karja ötszögű szekrényes foglalatot övez. A szimmetrikus alaplemez tengelyében fekvő erőteljes karikák egyikébe kisebb, de ugyancsak áttört, öntött alaplemezű, közepén táblás rubinnal foglalt, zárt foglalatú boglár kapcsolódik. Finoman öntött elemek, aprólékosan kivitelezett beágyazott, helyenként festett zománcokkal modellált részletek jellemzik mindkét ékszertagot. Ilyenek az indát harapó, kígyótestű szörnyfejek a nagyobb, vagy a halványkék maszkfejek a kisebb tagon. E mellett fehér, fekete, transzlucid vörös és további három kék árnyalatú zománcszínnel találkozhatunk. A megfogyatkozott zománcdekoráció, s díszítetlen hátoldal dacára is jól érzékelhetők a két ékszertag művészi kvalitásai.

Az Esterházy-kincstár Iparművészeti Múzeum számára átadott anyagának 1923-ban kelt műtárgy-jegyzékében még "Nyaklánc-részlet" címszó alatt olvashatunk a két boglárszerű tagból álló együttesről. A tárgy eredetileg minden bizonnyal valóban eljegyzési nyakék részleteként szolgált, mivel ugyanilyen "szemeket" találunk a baltimore-i Walters Art Gallery gyűjteményében őrzött Esterházy-nyakéken is, melyet a hagyomány szerint Esterházy Miklós viselt 1612-ben, Dersffy Orsolyával kötött házasságakor (ltsz.: 44.586 - ld. itt). A nyakék Esterházy Miklós (1869–1920) egykori nevelője, Bubics Zsigmond (1821–1907) kassai püspök gyűjteményéből került Raoul Heilbronner (1847–1941) párizsi műgyűjtő tulajdonába, akitől 1909-ben vásárolta meg Henry Walters (1848–1931).

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. IV.9. (Simonyi István)
- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. XI-130. (Simonyi István)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum